

तस्य लालयमानस्य कुरुद्वन्द्वः पितामहः । देशकालोचितं वाक्यमब्रवीत् प्रीतमानसः । ११५
 समुद्र इव सिन्धूनां ज्योतिषामिव भास्करः । सत्यस्य च यथा सन्तो बीजानामिव चोर्वरा ।
 पर्जन्य इव भूतानां प्रतिष्ठा सुहृदां तव । बान्धवास्त्वानुजीवन्तु सहस्रार्चमिवामराः ।
 मानहा भव शत्रूणां मित्राणां नन्दिवर्द्धनः । कौरवाणामपि भवान् यथा विष्णुर्दिवौकसां ।
 स्वबाहुबलवीर्येण धार्तराष्ट्रप्रियैषिणा । कर्णं राजपुरं गत्वा काम्बोजा निर्जितास्त्वया ।
 गिरिव्रजगताश्चापि नम्रजित्प्रमुखा नृपाः । अम्बुठाश्च विदेहाश्च गान्धाराश्च जितास्त्वया । १२०
 हिमवदुर्गनिलयाः किराता रणकर्कशाः । दुर्योधनस्य वशगाः कृताः कर्णं त्वया पुरा ।
 उत्कला मेकलाः पौण्ड्राः कलिङ्गाश्चाश्च संयुगे । निषादाश्च विगर्ताश्च बाह्लीकाश्च जितास्त्वया ।
 तत्र तत्र च सङ्ग्रामे दुर्योधनहितैषिणा । बहवो निर्जिता वीर त्वया कर्णं महोजसः ।
 यथा दुर्योधनस्तात सञ्जातिकुलबान्धवः । तथा त्वमपि सर्वेषां कौरवाणां गतिर्भव ।
 शिवेनाभिवदामि त्वां गच्छ युध्यस्व शत्रुभिः । अनुशाधि कुरुन् सञ्ज्ञे धत्स्व दुर्योधने जयं । १२५
 भवान् पौत्रसमोऽस्माकं यथा दुर्योधनस्तथा । तथाऽपि धर्मातः सर्वे यथा तस्य वधं तथा ।
 द्यौनात्सम्बन्धकालोके विशिष्टं सङ्गतं सतां । सङ्घिः सह नरश्रेष्ठ प्रवर्तन्ति मनीषिणः ।
 स सत्यसङ्गतो भूत्वा समेदमिति निश्चितं । कुरुणां पालय बलं यथा दुर्योधनस्तथा ।
 निशम्य वचनं तस्य चरणावभिवाद्य च । ययौ वैकर्त्तनः कर्णः समीपं सर्वधन्विनां ।
 सोऽभिवोक्ष्य नरौघाणां स्थानमप्रतिमं महत् । व्यूढप्रहरणारस्कं सैन्यं तत्समदृश्यत् । १३०
 हृषिताः कुरवः सर्वे दुर्योधनपुरोगमाः । तमागतं महाबाहुं सर्वानीकपुरःसरं ।
 कर्णं दृष्ट्वा महात्मानं युद्धाय समुपस्थितं । खेडितास्कोटितरवैः सिंहनादरवैरपि ।
 धनुःशब्दैश्च विविधैः कुरवः समपूजयन् ।
 इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि द्रोणाभिषेकपर्वणि कर्णाश्वमे चतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ रथस्थं पुरुषव्याघ्रं दृष्ट्वा कर्णमवस्थितं । हृष्टो दुर्योधनो राजन्निदं वचनमब्रवीत् ।
 सनाथमिव मन्येऽहं भवता पालिते बलं । मन्ये किं नु समर्थं यत् हितं तत् सम्प्रधार्यतां । १३५
 ॥ कर्ण उवाच ॥ ब्रूहि नः पुरुषव्याघ्र त्वं हि प्राज्ञतमो नृपः । यथा चार्थपतिः कृत्यं पश्यते न तथेतरः ।
 ते स्म सर्वे तव वचः श्रोतुकामा नरेश्वराः । नान्याय्यं हि भवान् वाक्यं ब्रूयादिति मतिर्मम ।
 ॥ दुर्योधन उवाच ॥ भीष्मः सेनाप्रणेतासीत् वयसा विक्रमेण च । अनेन चोपसम्पन्नः सर्वैर्योधगणैस्तथा ।
 तेनातिशयसा कर्णं व्रता शत्रुगणान्मम । सुयुद्धेन दशाहानि पालिताः स्मो महात्मना ।
 तस्मिन्नसुकरं कर्म कृतवत्यास्थिते दिवं । कर्णं सेनाप्रणेतारं मन्यसे तदनन्तरं । १४०
 न विना नायकं सेना मुहूर्त्तमपि तिष्ठति । आहवेष्वाहवश्रेष्ठ कर्णं हीनेव नार्ज्जले ।
 यथा ह्यर्कणधारा नौरथो वाऽसारथिर्यथा । द्रवेद्यथेष्टं तद्वत्स्यादृते सेनापतिं बलं ।
 अदेशिको यथा सार्थः सर्वकृच्छ्रं समर्चति । अनायका तथा सेना सर्वान् दोषान् समर्चति ।